Honderd jaar Arubaanse 'Atardi'

DEN HAAG — In het Arubahuis in Den Haag werd onlangs met een literaire middag het feit gevierd dat het gedicht *Atardi* (schemering) honderd jaar geleden door Frederik 'Fechi' Beaujon werd geschreven. Beaujon, die leefde van 1880 tot 1920, was de eerste Arubaanse dichter die in het Papiamento dichtte.

Twee jaar geleden nog werd op de Nederlandse Antillen hulde gebracht aan het gegeven dat de dichtercomponist Joseph Sickman Corsen (1853- 1911) in 1905 een gedicht schreef met dezelfde titel. In de loop der jaren is zeker een vijftal varianten ontstaan van dichters die hun gedichten eenzelfde titel gaven. Erg bekend is de versie van componist Rudy Plaate, die Izaline Calister kortgeleden opnam op haar cd Krioyo.
Vergeleken met de 'Atardi' van Corsen was die van Beaujon opgewekter en melodieuzer. In zijn gedicht dat hij op zijn 27e schreef, niet lang na de eeuwwisseling van 1900, schildert hij 'het plattelandse landschap en de schemering die boven land en zee intreedt'. Volgens de Arubaanse schrijver en dichter Quito Nicolaas maakte hij gebruik van klokgeluiden en krekels om de trieste aanblik van een dorre grond op te vrolijken of juist te benadrukken'. "Centraal in dit gedicht staat de ..k-figuur - de landbouwer die opgewacht wordt door vrouw en kinderen, waarmee hij slechts twee uurtjes kan doorbrengen."

Frederik 'Fechi' Beaujon schreef honderd jaar geleden het gedicht Atardi.

Biografen beschrijven Frederik Beaujon als een opmerkelijke poëtische geest die in een Arubaans landschap 'ronddwarrelde' dat toen noch welvaart noch een economie van enige omvang kende. Dat hij dichtte zou uitzonderlijk zijn, omdat er nog geen sprake was van een maatschappij met instituties. Het inwonertal bedroeg toen niet meer dan 8815 inwoners. Alleen in San Nicolas werd een spoorweg aangelegd om fosfaat te vervoeren. De olie-industrie ontstond pas in 1924.
Aan de hand een ander gedicht is duidelijk geworden dat Beaujon in San Nicolas werd geboren, daar opgroeide en zich later in Sta. Cruz vestigde. De familie Beaujon, waarvan Hendrik Johannes Beaujon de stichter van de Arubaanse tak, is van oorsprong Frans en bekleedde talrijke functies in het bestuur van het land, waaronder die van notaris en gezaghebber.

ARUBAHUIS

Tijdens de culturele middag in het Arubahuis, die mede door de Fundacion Simia Literario werd georganiseerd, waren behalve de Gevolmachtigde minister Frido Croes ook de leden van het Antillenhuis aanwezig onder wie John Sint Jago en Robert Candelaria. In de toespraak die Croes gaf, sprak hij zijn waardering uit voor het feit dat Beaujon in het Papiaments dichtte. "We moeten niet vergeten dat kinderen vroeger straf kregen als ze Papiaments spraken. Ook niet dat men toen beweerde dat de taal geen taal was, maar een dialect." Volgens hem moet er worden doorgegaan met het 'standaardiseren' van de taal, waarmee de dichter was begonnen. "Laten we onze schrijvers aanmoedigen in het Papiaments te schrijven, en laten we meer van deze ontmoetingen houden om zo onze mensen op de hoogte te brengen van de Arubaanse literatuur."

De schrijver Richard de Veer ging vervolgens in op het leven van de familie Beaujon rond de vorige eeuwwisseling. Dichter Nicolaas focuste meer op de dichterlijke inhoud, en pianist Alwin Toppenberg verzorgde een muzikaal intermezzo met een interpretatie van het nummer *Atardi Aruba ta bunita*.